

USAID

NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

**KOSOVO LOCAL
GOVERNMENT
INSTITUTE**

FONDACIONI KOSOVAR PER SHOQERË CIVILE
KOSOVAR CIVIL SOCIETY FOUNDATION

IZVEŠTAJ O MONITORINGU JAVNOG FINANSIRANJA NVO NA LOKALNOM NIVOU ZA 2022. GODINU

NOVEMBAR 2023

NOVEMBAR 2023

Program građanskog angažovanja na Kosovu je petogodišnja inicijativa koju sprovodi Kosovska fondacija civilnog društva (KCSF) u partnerstvu sa Agencijom Sjedinjenih Država za međunarodni razvoj (USAID).

USAID

NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

**KOSOVO LOCAL
GOVERNMENT
INSTITUTE**

FONDACIJA KOSOVAR PER SHQERË CIVILE
KOSOVAR CIVIL SOCIETY FOUNDATION

IZVEŠTAJ O MONITORINGU JAVNOG FINANSIRANJA NVO NA LOKALNOM NIVOU ZA 2022. GODINU

NOVEMBAR 2023

Ovaj izveštaj je omogućen velikodušnom podrškom američkog naroda preko Agencije Sjedinjenih Država za međunarodni razvoj (USAID). Sadržaj je odgovornost Instituta Kosovar za Lokalnu Upravu (KLGU) i ne odražavaju nužno stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Država.

Sadržaj:

Uvod	3
Ograničenja na koje se naišlo tokom monitoringa	4
Metodologija	5
Individualne procene	7
Proceduralni aspekt	7
Proces evaluacije i ugovaranje	9
Monitoring i izveštavanje	11
Godišnji monitoring	11
Planiranje finansijske podrške	12
Mehanizmi za implementaciju procesa	14
Izveštavanje/Monitoring opština	15
Proces praćenja i izveštavanja	15
Informacija primljena od strane Kancelarije za informisanje	17
Nalazi revizora 2022 (subvencije NVO)	18
Zaključci	22
PREPORUKE	25

Uvod

Ovaj dokument ima za cilj da odrazi napredak u ispunjavanju indikatora merenja iz praćenja implementacije „Pravilnika br. 04/2017, o Standardnim kriterijumima i procedurama javnog finansiranja nevladinih organizacija (NVO)¹ na lokalnom nivou. Izveštaj prati hronologiju obaveza iz Pravilnika i njihovu implementaciju od strane opština u procesima javnog finansiranja NVO.

Izveštaj sadrži podatke iz monitoringa 56 poziva koji su objavljeni od strane 26 opština (tabela sa podacima praćenih poziva po opštinama je u Prilogu 1). Iako je za ovaj proces ciljano 38 opština, njih sedam² nisu prijavili da su imali pozive, isključujući opštinu Peć, iako nisu prijavili u planiranju, poziva je bilo; pet opština³ su izjavile da nemaju sredstva za NVO, i opština Junik koja je prijavila, poziv nije pronađen već samo detaljni podaci na osnovu podataka za finansiranje NVO u Kancelariji za dobro upravljanje/Kancelarija premijera (KDU/KP).

Od opština za koje su dati podaci za sve praćene kriterijume, iz pojedinačnih evaluacija (pozivi pružalaca finansijske podrške), najveća primenljivost je postignuta je 57 od 70 kriterijuma ili (81,43%), dok je najmanja primenljivost 14 od 70 kriterijuma ili (27,14%). Iz godišnjih evaluacija (planiranje, implementacija i izveštavanje), od 62 ocenjena kriterijuma, najveće postignuće je 35 od 62 kriterija ili (56%), a najniži nivo ispunjenosti, 1 kriterij od 62 ili (2%).

Prema podeljenim obavezama, zbirni podaci pokazuju da: od 43 odgovornosti koje pripadaju davaocu finansijske podrške, najveće postignuće je implementacija 25 obaveza ili (58%), a najniže 1 (2%); Ministarstvo finansija, iako ima samo jedan zadatak, od 19 opština koje su dostavile plan za 2022. godinu, 14 opština je dostavilo budžetske kodove, pet nije; od 15 dužnosti Glavnog administrativnog službenika (predsednika opštine), najveći uspeh je realizacija njih 14 (93%); U samo 17 opština od ukupno 19, koordinatori su dostavili izveštaje KDU-u; Koordinacija sa Kancelarijom za dobro upravljanje/Kancelarijom premijera, najveći uspeh je 3 (75%).

Opšti, presečni i specifični nalazi su izvučeni iz procesa praćenja. *Prvi* uglavnom služe donosiocima odluka u poboljšanju procesa i mehanizama u vezi sa javnim finansiranjem NVO-a; *drugi* pomaže pružaocima finansijske podrške da unaprede aspekte koji direktno ili indirektno utiču na proces javnog finansiranja NVO-a, i *poslednji* se uglavnom odnose na implementatore u unapređenju konkretnih oblasti javnog finansiranja NVO-a na lokalnom nivou. I za posmatrača i za opštinske službenike, nalazi izveštaja imaju za cilj unapređenje pojedinih oblasti kroz metodologiju praćenja javnog finansiranja NVO.

Sledeći izveštaj je podeljen u tri ključna dela: 1. Nalazi pojedinačnog praćenja (svaki proces finansiranja); 2. Nalazi godišnjeg monitoringa (po opštinama); i 3. Osvrt iz godišnjih izveštaja revizora (2022). Diskusija u prva dva dela je strukturirana na individualnom monitoringu (svaki poziv odvojeno) uključujući tehnički proces, aspekte evaluacije, izveštavanja i praćenja. Treći deo se bavi godišnjim praćenjem (ukupnim procesom) uključujući planiranje, mehanizme, praćenje i godišnje izveštavanje. Četvrti deo odražava glavne nalaze revizorskih izveštaja. Izveštaj se završava relevantnim zaključcima i preporukama ovog procesa.

---

¹ <https://gzk.rks.gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=14831>

² Dečani, Parteš, Peć, Štrpce, Zubin Potok, Zvečan i Severna Mitrovica

³ Leposavič, Mamušë, Klokot, Hani i Elezit i Ranilug

Izveštaj je sastavljen u okviru Program građanskog angažovanja (CEA), čiji program podržava brojne aktivnosti usmerene na unapređenje povezanosti civilnog društva sa građanima, saradnje unutar sektora i sa drugim sektorima, kao i diverzifikaciju civilnog društva, izvan sredstava stranih donatora u cilju jačanja učešća u donošenju odluka i povećanja transparentnosti i odgovornosti javnih institucija i OCD prema javnosti. Program građanskog angažovanja na Kosovu je petogodišnja inicijativa koju sprovodi Kosovska fondacija civilnog društva (KCSF) u partnerstvu sa Agencijom Sjedinjenih Država za međunarodni razvoj (USAID). KLGJ je partner KCSF-a u realizaciji ove aktivnosti.

Ograničenja na koja se naišlo tokom monitoringa

Tokom monitoringa naišlo se na niz ograničenja koja su grupisana na sledeći način:

1. Ograničenja u tehničkom praćenju (pristup web stranici i nedostatak posebnih odeljaka za subvencije NVO);
2. Operativna ograničenja implementacije finansiranja NVO (finansiranje kroz subvencionisanje usluga kao što su sahrane, socijalne usluge, članstvo bez javnog poziva iako korisnici imaju status NVO);
3. Ograničenja u praksi (lokalne NVO nisu unapred pratile ovaj proces, stoga postoje novi alati i prakse; u isto vreme, opštine nisu imale takav alat za samoprocenu);
4. Ograničenja u praćenju planiranja (bilo je neophodno koristiti posredne alate/izveštaje da se dokaže konsultacija opština sa NVO, uključujući praćenje postavljanja ciljeva poziva, u nedostatku pozivanja na lokalne strategije ili planove iz kojih potiču);
5. Ograničenja u praćenju evaluacije i internog tretmana u opštinama (neobjavlivanje zapisnika komisije za evaluaciju/ili čak obrazaca za evaluaciju i zapisnika o postupanju po žalbama);
6. Ograničen pristup evaluaciji (nedostatak sažetih izveštaja zajedno sa nivoom implementacije, praćenja i izveštavanja o projektima);
7. Ograničenja u internoj opštinskoj koordinaciji (između kancelarija za informisanje u publikaciji – pružaoca podrške u proaktivnom pristupu pružanja informacija – izveštaji, zapisnici za kancelarije za informisanje i glavni finansijski službenici za plaćanja).

Metodologija

Oslanjajući se na postojeću uspešnu metodologiju praćenja javnih konsultacija na nacionalnom nivou, Kosovska fondacija za civilno društvo (KCSF) i Kosovski institut za lokalnu samoupravu (KLG I) su razvili prilagođenu metodologiju praćenja koja ima za cilj praćenje i izveštavanje o inkluzivnosti i transparentnosti donošenja odluka na lokalnom nivou.

Metodologija je izdvajanje indikatora praćenja organizovanih u kategorije iz odredbi datih u Administrativnom uputstvu o6/2008 o Minimalnim standardima javnih konsultacija u opštinama.⁴, kao i pojašnjenja/tumačenja u Priručniku za javne konsultacije u opštinama⁵. Kategorije grupišu određena srodna polja na logičan način, podeljena u potkategorije.

Kategorije i proces javnog finansiranja NVO dele se u dve grupe:

- Prva grupa – individualni monitoring (proces finansiranja nevladinih organizacija);
- Druga grupa – godišnji monitoring (Planiranje procesa; Monitoring i izveštavanje).

Monitoring se sprovodi na dva nivoa: i. Proces finansiranja i ii. Generisani su procesi planiranja, praćenja i izveštavanja i specifični podaci za dotične opštine. Alati za monitoring, kroz indikatore, omogućavaju strankama (monitoring institucija i organizacija), proaktivan pristup i dvosmernu komunikaciju:

- Pojedinci, organizacije kroz kontinuirano i jednoobrazno praćenje pružaju strukturiranu refleksiju procesa;
- Opštine identifikuju nedostatke tokom čitavog procesa javnog finansiranja NVO.

U periodu od jednog meseca (12. jun - 12. jul) kada je vršen monitoring, generisano je 19 godišnjih izveštaja, odnosno po jedan izveštaj za svaku opštinu koja je podnela planiranje za finansiranje NVO, kontaktirano je 26 opštinskih kancelarija za informisanje i primljeno je 15 obrazaca sa odgovorima. Monitoring je uključivao i poređenje sa godišnjim izveštajem za 2022. godinu⁶ a implementirao ga je Kosovski institut za lokalnu samoupravu (KLG I) uz pomoć lokalnih NVO koje su odabrane putem otvorenog poziva za angažovanje i jednog nezavisnog aktiviste.

Uključeni saradnici su:

- Mreža lokalnih NVO Demokratija počinje (mreža DFK) Ovde je vršen monitoring opština: Podujevo, Priština, Obilić;
- Center for Education and Development of Environment (CEDE) koji je vršio monitoring opština: Kosovo Polje, Lipljan, Glogovac;
- Organizacija za ekonomska i društvena istraživanja OHES koja je vršila monitoring opština: Suva Reka, Mališevo;
- Fisnik Egër, učesnik Akademije za liderstvo u zajednici koju je organizovala CEA, vršio je monitoring opština: Prizren, Dragaš, Mamuša;
- NVO ACCESS je vršio monitoring opštine Vučitrn;
- Centar za obrazovanje i razvoj zajednice-prijatelji (CECD-prijatelji) je vršio monitoring opština: Južna Mitrovica, Srbica;

⁴ <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=18425>

⁵ <https://mapl.rks-gov.net/wp-content/uploads/2021/06/FINALEE-Manuali-ne-tri-gjuhet-1.pdf>

⁶ <http://ojqfinancime.rks-gov.net/wp-content/uploads/2023/07/RaportiVjetor2022.pdf>

- Mreža mirovnog pokreta (NOPM) je vršila monitoring opština: Kamenica, Ranilug, Parteš, Novo Brdo;
- Organizacija ZANA vršila monitoring opštine Klina;
- Organizacija Lions International- Lions Club Peć vršila monitoring opština: Peć, Istok;
- Organizacija Politeia je vršila monitoring opština: Gnjilane, Vitina, Klokot i Gračanica, dok,
- Kosovski institut za lokalnu samoupravu (KLGJ) je bio angažovan na monitoringu opština: Uroševac, Kačanik, Štimlje, Elez Han, Štrpce, Đakovica, Junik, Orahovac, Dečani, Severna Mitrovica, Zubin Potok, Leposavić i Zvečan.

Tim Instituta KLGJ je takođe analizirao podatke dobijene putem upitnika i nakon završetka monitoringa, organizovao je radionice sa glavnim finansijskim službenicima (CFO) osam opština, gde su nalazi potvrđeni. Opšti podaci ovog procesa upoređeni su sa drugim izveštajima, kao što je proces budžetiranja u opštinama, gde su izvučeni podaci o uključenosti NVO i interesnih grupa u proces budžetskih rasprava (planiranja) i javnog finansiranja. Takođe, glavne informacije su izvučene iz revizorskih izveštaja za 2022. godinu, u oblasti subvencija, sa fokusom na javno finansiranje NVO. Tokom analize podataka istaknuti su nedostaci iz svake oblasti.

Individualne procene

Proceduralni aspekt

Kriterijumi za javno objavljivanje poziva⁷

Generalno, podaci javnih poziva se distribuiraju na web stranicama opština i ne postoji jedinstvena struktura. U pogledu proceduralnog aspekta, treba naglasiti da postoji kategorija subvencija koja se u planiranju tretira kao finansiranje NVO, ali koja u stvarnosti ima karakteristike pružanja usluga kao što su: socijalne usluge, troškovi sahrane ili plaćanje članarine. To su plaćanja specifičnih troškova kao i finansiranje aktivnosti za posebne grupe ili kategorije koje ne treba tretirati jednako.

U kategoriji javnog objavljivanja poziva praćeno je šest kriterijuma. Naime, od 56 praćenih poziva, na pitanje da li je poziv objavljen na sajtu opštine, 97% je navelo da su objavili poziv, jedan od njih je otkazan, a jedan poziv nije bio dostupan na sajtu opštine. U vezi korišćenja drugih oblika informisanja za povećanje konkurentnosti, uključujući platformu za finansiranje NVO, društvene mreže ili javne informativne sastanke, podaci pokazuju da iako su u 66% slučajeva korišćeni drugi oblici informisanja, nijedna opština nije objavila poziv na platformi javnog finansiranja nevladinih organizacija. Ovde je vredno napomenuti da postoji razlika između poziva za sredstva kojima upravljaju same opštine i onih koje su sufinansirane, gde se pored objavljivanja organizuju i informativni sastanci za ove pozive. Još jedno važno zapažanje je da su neke od organizacija, često predstavnici ranjivih grupa, diskvalifikovani zbog nedostatka dokumentacije kao rezultat nedostatka informacija ili tehničke pomoći.

Na pitanje da li je poziv bio otvoren najmanje 15 radnih dana, u četiri slučaja ovaj rok nije ispoštovan, dok je u šest slučajeva prekoračen. U indikatoru ocenjivanja mogućnosti za dodatna pojašnjenja putem elektronske pošte (e-maila), otprilike polovina je ponudila ovu mogućnost, dok druga polovina nije postavila e-mail kontakt u pozivu. Nadalje, na pitanje da li su pojašnjenja i odgovori dati u pisanoj formi i da li su isti objavljeni na web stranici najmanje osam dana pre zatvaranja poziva, proizilazi da su samo za pet poziva u kojima je data prilika za pojašnjenje, pružena su pojašnjenja a odgovori su dati pismeno i isti su objavljeni na web stranici.

Što se tiče učinka opština u ovoj kategoriji, podaci pokazuju da je 65% opština implementiralo više od tri indikatora.

Kriterijumi javnog poziva i potrebna dokumentacija⁸

Ovo polje uključuje indikatore koji ocenjuju strukturu poziva, uključujući prateću dokumentaciju kao što su: uputstva, obrazac za pisanje projekta/programa, obrazac za budžet, lista potrebnih dokumenata, datum otvaranja i zatvaranja poziva, način podnošenja prijave.

Podaci praćenja pokazuju da je 95% objavljenih poziva sadržavalo uputstva za podnosiocima prijave, uključujući kriterijume za odabir. Što se tiče formulara, u 68% slučajeva obrazac za opis projekta/programa je bio deo poziva, dok je u 88% slučajeva bio uključen i obrazac za budžet. Lista potrebnih dokumenata bila je deo 79% objavljenih poziva, dok je 95% njih preciziralo rok za prijavu. Poslednji praćeni indikator u ovoj kategoriji odnosi se na uputstva o načinu prijave/podnošenja prijave

---

⁷ Pozivajući se na Pravilnik o kriterijumima, standardima i procedurama javnog finansiranja NVO, član 12 (12.1-12.4)

⁸ Član 13 (1.1 – 1.5)

koje nisu bile uključene samo u jedan od praćenih poziva. Podaci pokazuju da je 69% opština u kojima su praćeni objavljeni pozivi pokazalo pun učinak po svim pokazateljima ove kategorije.

Sadržaj uputstva za podnosiocje prijava⁹

Nakon ocene kriterijuma poziva i potrebne dokumentacije, ocenjena su 22 indikatora u vezi sa uključivanjem uputstava za podnosiocje prijava u objavljene pozive. Iz sprovedenog monitoringa, proizilazi da su informacije o organizacijama koje se kvalifikuju najčešće bile uključene u pozive (prosečno uključenoje 99%), zatim 98% koje su navele adresu i način dostave i 96% gde je predstavljen datum otvaranja i zatvaranja poziva. U sledećoj tabeli je prikazano rangiranje indikatora, počevši od onih s najvećom prosečnom uključenošću poziva.

Indikator koji ocenjuju uključivanje uputstava za podnosiocje prijava u objavljene pozive	Prosečan angažman u pozivu
Prihvatljive organizacije	99%
Podnošenje adrese	98%
Datum otvaranja/zatvaranja	96%
Opis oblasti	91%
Obavezna i neobavezna dokumentacija za prijavu	90%
Najniži/najveći iznosi - broj projekata	86%
Ciljevi poziva	81%
Uslovi i način podnošenja pitanja	80%
Iznos finansijskih sredstava	78%
Opis problema	73%
Principi prioriteta	71%
Trajanje	71%
Kvalifikovane aktivnosti	71%
Prezentacija okvirnog kalendara za sprovođenje procedure poziva	66%
Uslovi i način podnošenja prigovora	64%
Prihvatljivi/neprihvatljivi troškovi	62%
Informacije o ugovaranju	51%
Približan broj ugovora	26%
Postupak praćenja kao i način i sadržaj izveštavanja	21%
Način objavljivanja odgovora	15%
Mogućnost izmena od strane kandidata	4%
Ispravke poziva	1%

⁹ Član 14 (2.1 - 2.19, 3, 4)

Način primene¹⁰

U ovoj kategoriji fokus je bio na proceni u vezi sa tim koliko poziva omogućava aplikaciju putem elektronske pošte (e-maila). Pozivajući se na priručnik za primenu pravilnika o kriterijumima, standardima i procedurama finansiranja NVO, ograničava se upotreba digitalnih registara, samo na fizičku primenu u registraciji fizičkog protokola u prijemnim kancelarijama. Ovo, takođe kao rezultat toga što pravilnik o finansiranju NVO ograničava samo prijavu sa kovertama i sa jednom elektronskom kopijom na CD-u¹¹.

Iz praćenih poziva proizilazi da je adresa za podnošenje prijave, izuzev samo jednog predmeta, u svim ostalim slučajevima objavljena u pozivu, a naveden je i rok za prijem prijave. Što se tiče načina prijave, aplikacija putem e-pošte je dozvoljena u onoliko slučajeva koliko je bila dozvoljena mogućnost prijave samo putem fizičkih kopija i USB-a (po 23 slučaja i 10 slučajeva gde podaci nedostaju), dok je aplikacija na elektronskim platformama dozvoljena u samo 23% slučajeva (kao dodatna opcija nakon fizičke prijave). U najvećem delu poziva (84%) bio je definisan i format i dokumentacija koja je potrebna za aplikaciju.

Proces evaluacije i ugovaranje

Procena prijava sa proceduralnog aspekta¹²

U ovoj oblasti evaluiran je proces rada komisije za ocenjivanje, pri čemu su monitori dobili instrukcije da podatke primaju u dva oblika: prvo da traže informaciju o tome da li je zapisnik komisije za ocenjivanje objavljen na sajtu dotične opštine i drugo, da se podaci verifikuju preko Kancelarije za informiranje.

Što se tiče evaluacije prijava sa proceduralnog aspekta, od 56 poziva objavljenih u 26 opština, samo u tri opštine su monitori prijavili da su pronašli podatke o procesu evaluacije, a u tri opštine podaci da je do evaluacije prijave došlo u roku od pet dana od zatvaranja poziva. Podaci o tome da li su primljene prijave ispunile opšte kriterijume su pronađeni samo za šest poziva.

Procena sadržaja¹³

Ova oblast je evaluirana kroz dva oblika: 1. monitorima je naloženo da pronađu zapisnik Komisije za procenu i 2. u odsustvu istog, da se uporede neke od oblasti između preliminarnih i konačnih rezultata poziva.

Iz monitoringa proizilazi da je samo u sedam poziva korišćeno bodovanje do 100 poena; U šest slučajeva predstavljena je lista diskvalifikovanih kandidata ispod praga od 50 bodova.

Što se tiče objavljivanja lista, na šest poziva bilo je više na listama od broja dobitnika i oni su rangirani po bodovima, dok u tri poziva nisu rangirani po bodovima. Uočeno je da su u nekim slučajevima rezultati objavljeni samo prema broju protokola.

---

¹⁰ Član 15 (1 – 4)

¹¹ Član 15 (1)

¹² Član 17 (1-2)

¹³ Član 18 (3, 4, 6)

Zahtevi za dokaze Komisije za procenu za odabrane podnosiocce zahteva¹⁴

Informacije za ovu oblast ocenjivanja date su kroz zapisnike komisija za procenu objavljene na web stranicama opština, kao i potvrđivanjem u kancelarijama za informisanje. U nedostatku zapisnika, vrednovani su i podaci iz objave poziva i uputstva za prijavu. Dokumenti za koje Komisija za procenu, prema propisu, mora da traži dokaze su: Dokumenti o poreskim obavezama (zatraženo u 63% slučajeva), Status opšte dobrobiti (34% slučajeva), Dokazi da NVO nisu u postupku gašenja (20% slučajeva); Dokaz da nisu u postupku odjave (20% slučajeva) i godišnje poreske izjave (26% slučajeva).

U ovoj kategoriji su procenjeni i slučajevi koji su uzeti u obzir kada su prijave sa najviše bodova bile izostavljene sa preliminarne liste (samo dva slučaja), dok je u 41% praćenih poziva objavljivanje konačnih rezultata obavljeno nakon isteka roka za žalbe.

Rokovi i procedure za razmatranje prigovora¹⁵

Za ovu oblast, monitorima je naloženo da podatke iz zapisnika komisije za žalbu izvuku na sajtove opština i da iste potvrde u Opštinskim kancelarijama za informisanje. Prema podacima, čini se da je od 26 opština koje su objavile pozive, samo u pet opština su pronađeni zapisnici komisije za žalbe. Samim tim, ove opštine rezultiraju najvišim ispunjenjem kriterijuma koji su uključeni u ovoj oblasti.

U pet evidentiranih slučajeva, čini se da nije bilo žalbe na odluku o diskvalifikaciji zbog neispunjavanja formalnih kriterijuma; u četiri slučaja evidentirane su žalbe na odluku o nedavanju finansijske podrške, u svih pet slučajeva komisija je odluku donela u roku od pet dana od dana prijema žalbe i u svim slučajevima o odluci je obavestila i stranke.

Kao i u preliminarnom polju procene, i ovde je nedostatak podataka identifikovan u značajnom broju slučajeva.

Ugovor sa korisnikom¹⁶

Poslednja oblast praćena u kategoriji procesa evaluacije i ugovaranja odnosi se na indikatore koji se odnose na ovaj proces. Ovde su monitori bili upućeni da pronađu informacije na web stranicama opština, a za neke podatke su upućeni da ih pogledaju preko uputstva za prijavu. Nakon toga, monitori su se prijavili na platformu za finansiranje NVO gde su analizirali tabelu detaljnih podataka prema obrascu f20¹⁷ u bazi podataka¹⁸.

Podaci u ovom polju predstavljaju informacije o strukturama ugovora uključujući:

- i. Poštovanje roka od 90 dana za zakljućenje ugovora od dana zatvaranja javnog poziva;
- ii. Detalji u vezi sa iznosom finansiranja, periodom implementacije, praćenjem implementacije i izveštavanjem za projekat korisnika;
- iii. Odredbe u kojima je definisana svrha finansijske podrške i zabrana korišćenja sredstava u druge svrhe;

---

¹⁴ Član 20 (3.1 – 3.4, 4, 5)

¹⁵ Član 21 (1.1 -1.2, 3, 6, 7)

¹⁶ Član 22 (1, 2.1 – 2.7)

¹⁷ https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=http%3A%2F%2Fojqfinancime.rks-gov.net%2Fwp-content%2Fuploads%2F2022%2F02%2FF20_Formulari_SQ-1.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK

¹⁸ [Baza podataka o finansiranju NVO - Javna finansijska podrška za NVO \(rks-gov.net\)](#)

- iv. Odredbe koje obavezuju korisnike da sredstva finansijske podrške troše putem bankovnih transakcija u skladu sa zahtevima važećeg zakonodavstva;
- v. Odredbe koje ukazuju na način i uslove plaćanja, uključujući iznos avansa;
- vi. Odredbe kojima se izbegava sukob interesa prilikom trošenja sredstava iz finansijske podrške;
- vii. Odredbe koje se odnose na slučajeve kada se ugovor može raskinuti, i
- viii. Odredbe koje regulišu povraćaj sredstava u slučaju raskida ugovora.

Uopšteno govoreći, podaci govore o slaboj implementaciji gore navedenih odredbi. Naime, odredba o raskidu ugovora predstavljena je u samo devet praćenih poziva; i. rok za zaključenje ugovora ispoštovan je u osam poziva, dok su ostale odredbe, osim ii. detalja koji se odnose na iznos finansiranja, period implementacije, praćenje implementacije i izveštavanje o projektu korisnika, nailazi se u samo jednom pozivu.

Monitoring i izveštavanje

Monitoring i izveštavanje o projektima/programima¹⁹

Podaci za ovu oblast su obezbeđeni kroz zbirne izveštaje pružaoca finansijske podrške objavljene na sajtovima opština, u bazi podataka upoređenoj između tabele i f2o, kao i sveobuhvatnog godišnjeg izveštaja²⁰. Ova oblast takođe uzima u obzir podatke iz godišnjeg monitoringa, posebno deo formiranja monitoring tima, pripremu planiranja i izveštavanja, uključujući i platformu finansiranja NVO.

Pronađene informacije za ovu oblast pokazuju generalno nisku implementaciju. Naime, samo za osam poziva utvrđeno je da je imenovan odgovorni službenik koji treba da prati realizaciju projekta, a samo u pet poziva evidentirano je redovno javljanje monitoring timu, u ostalim slučajevima nema podataka. Bolji učinak je dokazan u realizaciji ugovora, gde u 37% poziva nije utvrđeno kršenje u njegovoj realizaciji. Za ostale pozive vredni napomenuti da su u većini slučajeva podaci nedostajali.

Sa druge strane, u oblasti izveštavanja zabeleženi su sledeći podaci: samo u dva praćena poziva službenik/monitorski tim je izveštavao kod glavnog administrativnog službenika, u 39% poziva se pokazalo da nije bilo raskida ugovora zbog ozbiljnih prekršaja; za 28% poziva nije donesena odluka o raskidu ugovora, a samo u dva poziva je predviđena mera za pokretanje relevantnih sudskih postupaka.

Kao i u indikatorima praćenja, i ovde je vredno napomenuti da za ostale pozive, u većini slučajeva, nisu pronađeni podaci.

Godišnji monitoring

Praćenje godišnjih izveštaja Pravilnika o javnom finansiranju NVO, kao i mapiranje procesa finansiranja počevši od: planiranja, implementacije, praćenja i izveštavanja. Ovo praćenje pruža strankama široki pregled slabih karika procesa: 1. Nivo tehničke i proceduralne pripreme za proces finansiranja; 2. Nivo implementacije finansijske regulative; 3. (godišnji) nivo planiranja finansiranja, praćenja i izveštavanja. Shodno tome, pored praćenja godišnjeg učinka, ovaj monitoring uzima u obzir i kapacitete za implementaciju. U ovom delu je praćeno 19 od 38 opština, s obzirom da ostale nisu predstavile planiranje.

---

¹⁹ Član 23 (1-4)

²⁰ <http://ojgfinancime.rks-gov.net/wp-content/uploads/2023/07/RaportiVjetor2022.pdf>.

Planiranje finansijske podrške

Planiranje finansijske podrške²¹

U ovoj oblasti, monitorima je naloženo da putem web stranica prate godišnji plan finansiranja u opštinama, a u slučajevima kada ovaj plan nije predstavljen na web stranici, uzeta je u obzir evaluacija programiranja u godišnjem planu finansijske podrške u finansiranju NVO-a. Takođe, tokom izrade izveštaja radi obezbeđivanja podataka, napravljeno je nekoliko poređenja između podataka iz relevantnih izveštaja kao što je planiranje finansiranja iz konsultacija sa OCD gde su podaci izvučeni sa budžetskih rasprava u opštinama prema ciljnim grupama.

Pozivajući se na podatke iz godišnjeg plana finansijske podrške, 19 od 38²² opština nisu predstavile planiranje. Iz izveštaja o budžetskim procesima u opštinama 2022²³ pokazalo se da je 12 opština održalo budžetske rasprave sa ciljnim grupama (mladi, sport, kultura, udruženja žena, organizacije marginalizovanih grupa) ili NVO-ima.

Ovde se podaci izdvajaju prema opštinama, takođe su podeljeni prema obavezama nadležnih institucija. Oblasti koje se prate su: posebni ekonomski kodeksi, planiranje finansijske podrške i konsultacije sa nevladinim organizacijama.

U ovoj oblasti, monitori su obezbedili podatke za sve opštine koje su dostavile godišnji plan, a Ministarstvo finansija je izradilo poseban ekonomski kod za budžetsku organizaciju.

Praćeni podaci pokazuju da su sve opštine (ukupno 19) ispunile uslove za pružanje finansijske podrške NVO-ima (izrada kodeksa i planiranje finansijske podrške i konsultacije sa OCD); od kojih je 84% planiralo finansijsku podršku u okviru godišnjeg budžeta u skladu sa strateškim ciljevima i uz konsultacije sa civilnim društvom.

Godišnji plan finansijske podrške²⁴

U ovoj oblasti, monitori su dobili instrukcije da vide da li je godišnji plan pripremljen u rokovima i da li sadrži podatke kako to zahteva pravilnik o javnom finansiranju NVO-a. Podaci su izvučeni iz godišnjeg planiranja u opštinama (web stranica) u slučaju da isti nisu bili pronađeni iz godišnjeg planiranja finansiranja NVO.

Podaci dati za ovo područje pokazuju da:

- Rok za pripremu godišnjeg plana finansijske podrške (30 dana nakon usvajanja godišnjeg budžeta) ispoštovan je u osam opština;

---

²¹ Član 5 (3, 1, 4)

²² http://ojgfinancime.rks-gov.net/wp-content/uploads/2022/02/Plani_Vjetor_i_financimit_te_OJQ-ve_2022_update2022-02-23.pdf

²³ klgi-ks.com/wp-content/uploads/2023/04/Analysis-e-Proceseve-Budgetary-Kumunale-2023.pdf

²⁴ Član 6 (1,2, 1.1 - 1.7, 3, 2))

- U 15 opština, informacije o organizaciji budžeta pronađene su u godišnjem planu finansijske podrške NVO;
- Pet opština je objavilo svoj deo godišnjeg plana finansijske podrške NVO-ima najkasnije 45 dana nakon usvajanja budžeta;
- Za 13 opština pripremljen je godišnji zbirni plan finansijske podrške za NVO, najkasnije 45 dana nakon usvajanja budžeta Republike Kosovo od strane kabineta premijera; i
- Za 10 opština KDU je na svojoj internet stranici objavila godišnji zbirni plan finansijske podrške nevladinim organizacijama.

U međuvremenu, što se tiče sadržaja podataka iz godišnjeg plana, čini se da za 84% opština (16 od 19):

- One su uključile iznos finansijske podrške za fiskalnu godinu;
- One su uključile oblasti predviđene za finansijsku podršku NVO;
- uključile su u godišnji plan vreme otvaranja poziva za podnošenje prijava; i
- Podaci o budžetskoj organizaciji nalaze se u godišnjem planu finansijske podrške nevladinim organizacijama.

Sa druge strane, 15 opština je predstavilo ciljeve finansijske podrške u godišnjem planu; a njih 14 je u godišnjem planu finansiranja NVO predstavilo približan broj organizacija koje će imati koristi od finansiranja i okvirno vreme početka implementacije korisničkih projekata/programa.

Mehanizmi za implementaciju procesa

Komisija za procenu²⁵

U ovoj oblasti, monitori su dobili instrukcije da pronađu odluku za komisiju za procenu, u slučaju da ti podaci nisu dostavljeni, tada je naloženo da se deo podataka izdvoji iz poziva za podnošenje prijave, preliminarne i konačne liste. Ovde date informacije uključuju sastav, trajanje i mandat komisije za procenu (prema odluci glavnog administrativnog službenika - GAS).

Nalazi u ovoj oblasti pokazuju da:

- Samo u šest opština: i. Odlukom GAS utvrđen je sastav, trajanje i mandat komisije i ii. članovi se biraju putem javnog poziva koji raspisuje davalac finansijske podrške;
- Samo u pet opština: i. Komisija za procenu osnovana je za vreme trajanja javnog poziva; ii. Komisija uključuje predstavnika relevantne jedinice u okviru koje se planira finansijska podrška i iii. jedan od članova je predstavnik nevladinih organizacija;
- Samo u četiri opštine: i. uključena su dva predstavnika institucije koja pruža finansijsku podršku, od kojih je jedan iz relevantne jedinice budžeta/finansije i ii. imena članova Komisije za procenu su objavljena u roku od sedam (7) dana nakon osnivanja Komisije;
- Samo u tri opštine uključena su dva predstavnika iz grupe vanjskih eksperata; i
- Samo u dve opštine: i. GAS je osigurao da u procesu nema politički imenovanih članova komisije; ii. Komisija za procenu je na prvoj sednici usvojila pravilnik o radu koji usmerava rad u komisiji, a pravilnik o radu je objavljen u roku od sedam dana od usvajanja.

Za ostale slučajeve podaci uglavnom nedostaju.

Komisija za žalbe²⁶

U ovoj oblasti, monitori su dobili instrukcije da pronađu odluku za komisiju za žalbe, a u slučajevima kada ti podaci nisu dostavljeni, deo podataka je osiguran sa preliminarne i konačne liste dobitnika.

Podaci pokazuju da je od 19 praćenih opština:

- 53% (10 opština) je osnovalo Komisiju za žalbe;
- Sedam komisija: i. bile su sastavljeni od tri člana i imali su dvogodišnji mandat; ii. sprečeno je uključivanje političkih imenovanih i iii. sastav komisije utvrđuje se odlukom glavnog administrativnog službenika;
- U šest komisija: i. razmotrene su žalbe u vezi sa odlukama o ne kvalifikaciji kao rezultat neispunjavanja proceduralnih kriterijuma i ii. razmotrene su žalbe na odluku o dodeli finansijske podrške, u postupku izbora korisnika finansijske podrške;
- U tri komisije: i. sprečeno je uključivanje bilo kojeg člana Komisije za procene (sprečavanje sukoba interesa), a pružalac finansijske podrške je odlukom predvideo i jednog rezervnog člana.

---

²⁵Član 8 (2, 3, 3.1 -3.3, 5, 6, 7)

²⁶ Član 9 (1-5)

Izveštavanje/Monitoring opština

Monitoring²⁷

U ovoj oblasti, monitori su upućeni da daju podatke iz godišnjeg izveštaja i iz tabela prema f2o u bazi podataka. Indikatori koji se ovde prate uključuju: pravilnost trošenja javnih sredstava, praćenje realizacije projektnih aktivnosti i projekta uopšteno, rezultate postignute kroz implementaciju projekta, uticaje projekta, terenske posete i periodična evaluacija projekata.

Iz podataka proizilazi da su navedeni indikatori (bez indikatora na periodičnoj proceni) praćeni samo u tri opštine, za ostalih 16 opština nema podataka.

Proces praćenja i izveštavanja

Prikupljanje i administracija podataka²⁸

Za ovu oblast podaci su dostavljani kroz godišnji izveštaj, a kada je ovaj izveštaj nedostajao, onda kroz f2o obrazac u bazi podataka i sveobuhvatni godišnji izveštaj. Vredi da se napomene da nedostaju godišnji izveštaji. Iz podataka o platformi za finansiranje NVO prema godišnjem planu finansiranja, proizilazi da je samo 19 opština dostavilo podatke za finansiranje;

Praćeni indikatori u ovoj oblasti obuhvataju: prikupljanje i administriranje podataka tokom realizacije projekata, izveštavanje korisnika prema formatu definisanom pravilnikom i priručnikom, pripremu zbirnog izveštaja o finansiranju od strane davaoca finansijske podrške, objavljivanje izveštaja na web stranici, izveštavanje KDU-a i objavljivanje na platformi za finansiranje NVO.

Iz podataka monitoringa u 19 opština koje su planirale finansiranje, monitori su utvrdili da:

- Samo u tri opštine su pronađeni podaci koji su prikupljeni i vođeni za javnu finansijsku podršku, tokom implementacije projekata/predloga;
- Pet opština je pratilo format definisan u Pravilniku i Priručniku;
- U četiri opštine prijavljeno je da je sastavljen zbirni izveštaj o projektima/programima koji se finansiraju iz javnih izvora;
- Nijedan sažeti izveštaj o projektima/programima koji se finansiraju iz javnih izvora nije objavljen ni na jednoj opštinskoj web stranici;
- 17 opština je podnelo izveštaje u KDU-u gde su isti takođe objavljeni na platformi za finansiranje NVO.

---

²⁷ Član 2 (2.1 – 2.4), Član 3 (3.1 – 3.3)

²⁸ Član 25 (1-2)

Forma i sadržaj izveštaja²⁹

I za ovu oblast prvo su proverene web stranice opština da li je izveštaj objavljen, a u slučajevima kada je nedostajao, korišćen je obrazac iz tabele baze podataka prema f20.

Podaci za ove indikatore evaluirani u ovoj oblasti pokazuju da je deset od 16 opština (u tri opštine nisu pronađeni podaci) implementiralo najmanje sedam indikatora. U sledećoj tabeli prikazani su praćeni indikatori i br. opština koje su ih implementirale.

Indikatori koji ocenjuju informacije prijavljene o projektima/programima podržanim javnim sredstvima	br. opština koje su implementirale indikatore
Naziv projekta/programa ili aktivnosti koje se finansiraju	10
Opšta i posebna područja finansiranja	10
Naziv pružaoca javne finansijske podrške, uključujući specifične programe u okviru kojih se pruža javna finansijska podrška	9
Puno ime korisnika finansijske podrške, uključujući ostale podatke o korisniku, adresu, matični broj, fiskalni broj i podatke o odgovornoj osobi NVO	9
Iznos dat za finansiranje projekta/programa	9
Geografski podaci o mestu implementacije projekta	9
Javni poziv putem kojeg je ponuđena finansijska podrška	8
Trajanje projekta i status njegove implementacije	7
Izveštavanje se vrši prema odgovarajućem obrascu, koji mora popuniti svaki davalac javne finansijske podrške	7
Način dodele javne finansijske podrške	6
Direktni i indirektni korisnici	6
Približan broj ljudi koji su imali koristi ili su bili zaposleni u okviru projekta/programa	6
Glavne aktivnosti koje se provode u okviru projekta	4

---

²⁹ Član 2 (2.1 – 2.12)

Koordinacija i izveštavanje između opština i Kancelarije za dobro upravljanje

Iz podataka na platformi za finansiranje NVO³⁰ Kancelarije za dobro upravljanje, podelili smo četiri nivoa procene učinka opština.

Nivo izveštavanja	Nalaz
Objavljivanje poziva opština za finansiranje NVO	Podaci govore: da je samo 5 od 38 opština objavilo pozive za finansiranje NVO do 2020. godine, ali je to obustavljeno od ove godine. Objavljivanje u NGO finansiranju bi pomoglo u lakšem istraživanju i praćenju procesa finansiranja.
Planiranje finansiranja;	U planiranju finansiranja za 2022. godinu na platformi finansiranja NVO, samo 19 od 38 opština dostavilo je ovaj plan.
Tabele podataka/detaljan izveštaj	U bazi podataka, detaljne finansijske izveštaje dostavilo je 26 od 38 opština.
Sveobuhvatno izveštavanje	U sveobuhvatnom godišnjem izveštaju 2022, od 38 opština, 31 je podnela izveštaj.

Informacije primljene od Kancelarija za Informisanje

Odgovori iz 15 kancelarija za informacije	posto
Bilo je javnih poziva;	(87%)
Objavili su odluke o formiranju komisije za procenu;	61%
Odgovorili su da su objavili odluku o formiranju komisije za žalbe;	7%
Nijedna opština nije objavila zapisnik komisije za procenu i žalbe;	0%
Objavili su i preliminarne i konačne rezultate;	23%
Objavili su samo konačne rezultate;	53%
Objavili su ugovore sa korisnicima;	7%
Objavili su završni izveštaj o finansiranju NVO i u jednoj opštini se link ne otvara;	20%

³⁰<http://ojqfinancime.rks-gov.net/>

Nalazi revizora 2022 (subvencije NVO)

U vezi sa Izveštajem o učinku Nacionalne Kancelarije za Reviziju za 2022. godinu³¹, kod rezultata i adresiranja preporuka revizije (finansijskih i usklađenosti), u kategoriji 'Subvencije i transferi', istaknuto je sledeće:

1. Ne pripremanje godišnjeg plana finansijske podrške, subvencija, javnog poziva i praćenja subvencija u suprotnosti sa pravilnikom;
2. Subvencionisanje NVO bez javnih poziva;
3. Kašnjenje u opravdavanju subvencija i ne izveštavanje od strane korisnika; i
4. Nedostaci u procesu procena subvencija.

---

³¹ https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/05/ZKA_RVP_2022_Shqip-1.pdf

Naglasak revizije (Kategorija subvencija i transfera) – Izveštaj revizije 2022	Planirane aktivnosti za implementaciju preporuka	Komentari
Subvencija bez javnog poziva ³²		
<p>Opština je pogrešno klasifikovala troškove po ekonomskim kategorijama u iznosu od 672.897. Od ove vrednosti, Trezor je, prema izvršnoj odluci suda, isplatio jubilarne plate i stipendije nastavnicima iz kategorije kapitalnih ulaganja 401.980 iz kategorije roba i usluga 67.809, a subvencije i transfere 109.524. Takođe, iz kategorije kapitalnih investicija opština je uplatila 93.584, koji po prirodi spadaju u kategoriju roba i usluga.</p> <p>- To se desilo zbog lošeg planiranja budžeta i nedostatka sredstava u odgovarajućim kategorijama³³.</p>	<p>Pogrešna klasifikacija troškova se desila uglavnom zbog kolektivnog ugovora potpisanog od strane centralnog nivoa. Ministarstvo finansija u budžetskom cirkularu na osnovu kojeg opština koja planira budžet nije predvidela budžetska sredstva u kategoriji plata za ispunjenje kolektivnog ugovora i stoga nema mogućnost da ih planira.³⁴.</p>	
<p>U pet slučajeva korisnika subvencija po javnom pozivu za NVO, komisija za procenu, osim što nije dostavila pisane dokaze o oceni prijava, nije ni vodila zapisnik da bi shvatila kako je došlo do odabira korisnika subvencije od strane opštine. Takođe, javni oglas za NVO od strane Direkcije za omladinu, kulturu i sport obavljen je dana 12.05.2022. godine i trajao je do 25.05.2022. godine, u trajanju od 13 kalendarskih dana ili dva dana kraće od dozvoljenih pravila.³⁵</p>	<p>Preporuka Društvene revizije će početi da se primenjuje na sve buduće najave, odnosno za svaki proces procene poziva biće sačuvani relevantni dokazi (obraci za procenu) koje će potpisati članovi komisija, a obrasci procene će se čuvati kao dosije postupka poziva. Što se tiče rokova, oni će se poštovati u skladu sa relevantnim propisima³⁶.</p>	-
<p>Iz kategorije roba i usluga plaćene su dve isplate za pogrebne troškove (6.440 i 5.750), ovi troškovi po prirodi spadaju u kategoriju subvencija i transfera³⁷.</p>	<p>Biće preduzete sve mere kako bi se preostale obaveze obradile na vreme kako bi se izbegle procedure izvršenja, što</p>	-

³²https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/06/RaportiAuditimit_K_OB_2022_Shqip-1.pdf

³³ https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/06/RaportiAuditimit_K_PO_2022_Shqip.pdf

³⁴https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/10/Komuna-e-Podujev%C3%ABs_Plani-i-Veprimit_2022.pdf

³⁵https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/06/RaportiAuditimit_K_SU_2022_Shqip.pdf

³⁶https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/10/Komuna-e-Suharek%C3%ABs_Plani-i-Veprimit_2022.pdf

³⁷https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/06/RaportiAuditimit_K_MAL_2022_Shqip.pdf

	utiče na pogrešnu klasifikaciju plaćanja u sistemu. Takođe, procedure potrošnje će se poštovati vršenjem plaćanja prema odgovarajućim kategorijama i ekonomskim kodovima ³⁸ .	
Opština je tokom 2022. godine uplatila 44.300 na ime isplata za sudske odluke za ekonomsku kategoriju Plate-Obrazovanje, koristeći sredstva iz kategorije "Subvencije i transferi". ³⁹ .		
Prema članu 38 Pravilnika MF-br. 01/2019 za finansijsko upravljanje i kontrolu, rukovodilac utvrđuje podelu poslova kojima se dele operacije i odgovornosti za sprovođenje dve ili više faza procesa ili aktivnosti između različitih zaposlenika. Isti zaposlenik ne može biti odgovoran za odobravanje, implementaciju, računovodstvo i kontrolu u isto vreme. U komisiji za procenu prijava za dodelu subvencija sportskim klubovima i udruženjima i nevladinim organizacijama za 2022. godinu, člana komisije činio je službenik za proveru ⁴⁰ .		
Opština je pogrešno klasifikovala troškove u iznosu od 9.870, pošto su pogrebne usluge plaćene iz kategorije roba i usluga, dok je isplata trebala biti izvršena iz kategorije subvencija. - To se desilo zbog ulaska u finansijske obaveze bez planiranih budžetskih sredstava i nedostataka u upravljanju obavezama ⁴¹ .		
Prilikom ispitivanja postupka subvencije utvrđeno je da je odabir korisnika izvršen bez jasne metodologije među odgovornim podnosiocima zahteva, pri čemu iako su ispunili utvrđene kriterijume, nisu uspeli da se kvalifikuju kao korisnici. ⁴² .	Gradonačelnik mora osigurati da se oglasi za dodelu subvencija planiraju, obezbeđujući unapred dovoljna sredstva, te da se istovremeno procena i odabir korisnika vrši na transparentan način bez diskriminacije prema bilo kojem podnosiocu zahteva. ⁴³ .	Ostvareno. Od sada su u pozive poljoprivrednika za podnošenje prijave dodati kriterijumi koji pokazuju koji će

³⁸https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/10/Komuna-e-Malishev%C3%ABs_Plani-i-Veprimit_2022.pdf

³⁹ https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/06/RaportiAuditimit_K_DRG_2022_Shqip.pdf

⁴⁰https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/06/RaportiAuditimit_K_RAH_2022_Shqip.pdf

⁴¹https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/06/RaportiAuditimit_K_SHT_2022_Shqip.pdf

⁴²https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/05/RaportiAuditimit_K_FE_2022_Shqip.pdf

⁴³https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/10/Komuna-e-Ferizajt_Plani-i-Veprimit_2022.pdf

		poljoprivrednici imati prednost ⁴⁴ .
Opština je izvršila pogrešnu klasifikaciju troškova u ekonomskim kategorijama, u dva slučaja su izvršene isplate u iznosu od 17,800€ iz kategorije roba i usluga koje su po prirodi subvencije i transferi. - Ovo se desilo kao rezultat izvršenja isplata od strane Trezora za odluke sudova, za isplatu plata i drugih nagrada nastavnika koje su utvrđene kolektivnim ugovorom. S druge strane, u drugom slučaju došlo je do nedostatka sredstava u kategoriji subvencija i transfera ⁴⁵ .	Komunikacija sa Odeljenjem za pravne poslove u okviru Ministarstva finansija, rada i transfera, radi utvrđivanja tačne kategorije troškova u skladu sa Pravilnikom 01/2013. ⁴⁶	Postoje slučajevi kada isplate izvršnih postupaka i sudskih odluka izvršavaju službenici trezora bez našeg odobrenja kao budžetske organizacije. ⁴⁷
Opština je u finansiranju projekta Finansijska podrška fudbalskom klubu, odlukom Skupštine opštine, dozvolila finansijska sredstva u iznosu od 55.000 dinara nesprovođenjem procedura definisanih u Pravilniku za finansiranje nevladinih organizacija, kao npr. javni poziv za finansiranje NVO, obuka ravnopravnih i nediskriminacija podnosilaca zahteva kao i sve rodno uključivanje korisnika. - Ova akcija se dogodila kao rezultat nemara i neadekvatnog planiranja finansiranja u projektima NVO ⁴⁸ .	Sastanak GFS sa direktorima koji dodeljuju subvencije i sprovođenje procedura Pravilnika o javnom finansiranju NVO.	17.06.2023
U tri procesa subvencionisanja nevladinih organizacija, članovi odbora nisu koristili standardne obrasce za procenu zahteva za finansiranje, te i da je komisija za procenu zahteva za finansiranje bila sastavljena od samo tri člana. ⁴⁹		

⁴⁴https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/10/Komuna-e-Ferizajt_Plani-i-Veprimit_2022.pdf

⁴⁵https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/06/RaportiAuditimit_K_IST_2022_Shqip-1.pdf

⁴⁶https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/10/Komuna-e-Istogut_Plani-i-Veprimit_2022.pdf

⁴⁷Da tamo

⁴⁸https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/06/RaportiAuditimit_K_FK_2022_Shqip.pdf

⁴⁹https://zka-rks.org/wp-content/uploads/2023/05/RaportiAuditimit_K_HE_2022_Shqip.pdf

Zaključci

Uopštteni	Isprepleteni	Specifični
<p>Iz godišnjeg plana finansiranja proizilazi da polovina posmatranih opština nije dostavila planiranje finansiranja Kancelariji za dobro upravljanje, odnosno platformi za finansiranje NVO. U međuvremenu, isključujući četiri severne opštine, opštine Štrpce, Ranilug, Parteš, Klokot, Mamuša, Dečani, Junik i Elez Hani nisu imale pozive. To pokazuje da opštine, osim što ne predstavljaju godišnji plan na web stranici, ne izveštavaju ni na platformi finansiranja NVO.</p>	<p>Na web stranicama opština teško je pronaći podatke o javnom finansiranju NVO. Isto važi i za planove, dokumente, izveštaje i odluke u ovoj oblasti.</p>	<p>Uopšteno je postignut značajan napredak u oblasti najava poziva, uključujući smernice, obrasce, rokove i način prijave. Izuzeci su za ova dva indikatora: 1. pristup elektronskim platformama/e-mailu, posebno mogućnosti za dodatna pojašnjenja i 2. objavljivanje odgovora na web stranicama opština.</p>
<p>Javne konsultacije u procesu planiranja sa NVO ili interesnim grupama u procesu planiranja ostaju nepotpune. Samo 12 od 21 opštine koje su dostavile podatke sa javnih konsultacija za budžetske rasprave evidentirane u izveštaju o budžetskim procesima u opštinama za 2022. godinu, održalo je posebne sastanke sa NVO ili interesnim grupama (sportisti, umetnici, mladi, mreže žena, HANDIKOS, Crveni krst, penzioneri i dr.).</p>	<p>Osim priručnika za implementaciju i obrazaca za izveštavanje, nisu pronađene smernice ili brošure za vizibilnost koje finansiraju opštine.</p>	<p>Što se tiče sadržaja uputstva za podnosiocima zahteva, nedostaci su evidentni u tri elementa: i. nedostatak veze između ciljeva poziva i opštinskih strateških dokumenata, ii. problematični su minimalni i maksimalni iznosi finansiranja zajedno sa približnim brojem finansiranih projekata i iii. nedostatak jasnoće u procedurama praćenja projekta i izveštavanja.</p>
<p>Na platformi finansiranja NVO do 2020. godine predstavljeno je nekoliko javnih poziva opština, iz ovog perioda nema publikacija. Evidentne su nedoslednosti u planiranju, finansiranju i izveštavanju opština prikazanih u Godišnjem planu, izveštaju i bazi podataka sa procesima u opštini.</p>	<p>Opštine nastavljaju da održavaju komunikaciju sa strankama za proces poziva i prijave samo fizički preko opštinskih prijemnih kancelarija, ali se odgovori na pitanja u elektronskoj formi ne vraćaju. Ovo se posmatra od pitanja/odgovora o procesu do</p>	<p>Ima pomaka u ispunjavanju kriterijuma javnog poziva i potrebne dokumentacije, počev od uputstava, obrazaca, spiska potrebnih dokumenata. Međutim, prilagođavanje smernica iz poziva prema/i između opština često ne odgovara odgovarajućem pozivu.</p>

	podnošenja prijava, ugovaranja i praćenja.	
Utvrđeno je izbegavanje obaveze da jedan od predstavnika u komisiji za procenu bude iz nevladinih organizacija, a to se uglavnom zamenjuje predstavnicima civilnog društva koji nisu deo NVO.	Nedostaje tabelarni prikaz (detaljan izveštaj) između obrasca za izveštavanje 20 (f20) i tabele sa detaljima finansiranja NVO u bazi podataka.	Što se tiče načina prijave, pokazalo se da opštine nemaju elektronske platforme, pa čak ni elektronske registre prijava. Ovaj nalaz se direktno odnosi na zahteve revizora za evidenciju zahteva.
Nedostaju kapaciteti i praksa opština za sprovođenje procesa javnog finansiranja NVO. Posebno u procesu planiranja i povezivanja poziva sa opštinskim ciljevima	Nije se naišlo na konsolidovanu praksu (imenovanje službenika za tehničku podršku), gde su opštine direktno ili preko organizacija pružile tehničku podršku za prijavljivanje, posebno za reprezentativne organizacije za marginalizovane grupe.	Što se tiče procenjivanja prijava sa proceduralnog aspekta u nedostatku podataka, praćeno je da li je procena prijava obavljena u roku od pet dana od dana zatvaranja i objavljivanja preliminarne liste. Može se primetiti da se ovaj termin uopšteno ne primenjuje.
Radeći sa nevladinim organizacijama za praćenje, može se zaključiti da je nivo potražnje za praćenjem i odgovornošću procesa i dalje nedovoljan.	Izuzeci su u slučajevima kada je finansiranje deo projekata kojima se zajednički upravlja.	
Postoji kategorija subvencija za NVO koje se u planiranju tretiraju kao finansiranje, ali koje u stvari ne treba tretirati kao takve jer imaju posebne karakteristike. To su plaćanja specifičnih troškova, finansiranje aktivnosti za posebne grupe ili kategorije poput onih koje pružaju socijalne usluge za marginalizovane grupe i plaćanje troškova verskih obreda, članstva u udruženjima i razvojnim agencijama.	Objavljivanje rezultata finansiranih projekata evidentirano je samo brojevima protokola uz obrazloženje očuvanja ličnih podataka.	Što se tiče sadržaja, u nedostatku objavljenih zapisnika komisija za procenu, korišćeni su sekundarni podaci upoređujući preliminarnu i konačnu listu kako bi se istakla tri pitanja: i. postizanje do 100 bodova, ii. diskvalifikacija za kandidate sa manje od 50 bodova i iii. Lista sortirana po bodovima. Ove informacije se obično ne objavljuju u pozivu.
Praćenje procesa javnog finansiranja u opštinama se sprovodi u skladu sa zakonskim odredbama, te su podaci o javnom finansiranju od teško dostupnih pa sve do nedostupnih.		Što se tiče rokova i postupaka za razmatranje žalbi u nedostatku objavljene evidencije, monitori nisu uspeli obezbediti podatke za relevantne oblasti. Međutim, kroz sekundarne podatke, poređenjem između preliminarne i konačne liste dokazano je da: 1. preliminarne liste je generalno informisana o mogućnosti žalbe i 2. u konačnim listama se ne nalaze

		nikakvi konkretni podaci o obliku i razlogu za donetu odluku.
Razlika je uočena u pozivima kojima upravljaju samo opštine i onima gde su suupravljači, posebno sa partnerima, gde su sa potonjima u najvećoj meri ispunjene obaveze iz Priručnika i Pravilnika.		U nedostatku objavljivanja ugovora sa korisnicima, praćenje ugovornih obaveza je bilo nemoguće. Međutim, iz podataka sažetih u bazi podataka, uzeta su u obzir dva tabelarna podatka: status implementacije i primedbe. Uopšteno, iz promatranja proizilazi da je upućivanje na status implementacije prema ugovoru bez nekih konkretnih podataka, dok, sa druge strane, u primedbama nije pronađena napomena.
U nedostatku izveštaja o praćenju projekata koje finansiraju opštine, nema informacija o napretku procesa implementacije projekta. Isto tako, nedostatak objavljivanja ugovora o finansiranju NVO-a onemogućava verifikaciju obaveza prema implementaciji.		U nedostatku godišnjeg izveštaja i prezentacije u uputstvu ili listi odgovornih monitora, ove podatke nije bilo moguće obezbediti. Slično, i periodi, prekršaji i prijave. Međutim, slično kao i u preliminarnom zaključku, ni u detaljnom izveštaju iz baze podataka nema nikakvih zapisa.
		Identifikovati nedostatke u planiranju, fokusirajući se na povezanost područja i ciljeva poziva sa opštinskim dokumentima i strategijama (preporuka GAS).
		Razmotriti nedostatak kapaciteta i prakse pružalaca finansijske podrške za pružanje tehničke podrške za NVO, praćenje i vizibilitet (preporuka GAS).
		Uzeti u obzir probleme NVO u obavljanju plaćanja (sadašnji princip) aktivnosti, kao rezultat plaćanja nakon izvršene usluge (preporuka ZKA).

Preporuke

Uopštene	Isprepletene	Specifične
Treba unaprediti proces planiranja javnog finansiranja NVO, uključujući i konsultacije. Preporučuje se da opštine izgrade konsultativne platforme ili forume.	Trebalo bi konsultovati Nacionalnu Kancelariju Revizije za izgradnju platformi i elektronskih registara prijava nevladinih organizacija, takođe, u izmeni pravilnika, precizirati pristup aplikaciji. To je zato što opštine dobijaju komentare od GAS na protokole o registraciji.	Unaprediti komunikaciju putem elektronskih e-mail platformi u procesu javnih poziva, a posebno dati potrebna pojašnjenja prilikom prijave.
Preporučujemo da svi pozivi budu uključeni u platformu za finansiranje NVO i da se napravi poseban odeljak na web stranicama opština ili relevantnih jedinica za finansijsku podršku.	Poboljšati vidljivost opštinskog finansiranja, izradom smernica i distribucijom NVO-ima.	Poboljšati kapacitete opštinskih službenika da daju jasne instrukcije prilagođene prirodi poziva i kontekstu.
Pored izdvajanja iznosa za finansiranje, opštine treba da se pozabave i procesom izgradnje kapaciteta lokalnih NVO. Isto tako, nevladine organizacije treba da budu uključene u izgradnju zajedničkih platformi i agendi, počevši od radnih prostora, tehničke i logističke podrške, pa sve do uključivanja u procese zajedničkog kreiranja lokalnih politika.	U sredini detaljnog izveštaja treba dodati tabele prema obrascu f20, gde se mogu pronaći podaci o procesu implementacije i praćenja finansiranih projekata.	Da se poboljša proces povezivanja poziva sa opštinskim strateškim dokumentima, da se izbegne trenutna praksa smanjenja sredstava bez reprogramiranja ciljeva prijave, da se razjasni proces praćenja i izveštavanja u ranoj fazi.
U procesu izmene zakonodavstva i propisa preporučuje se definisanje nevladinih organizacija u kojima opštine imaju članstvo, onih koje pružaju usluge za potrebe opština i konkretnih subjekata (verskih zajednica) koji deluju sa/i u opštinama.	Treba se izvršiti obuka opštinskih službenika za pružanje tehničke pomoći u procesu prijave, posebno za reprezentativne organizacije kod marginalizovanih grupa.	U procesu proceduralne i sadržajne procene moraju se kreirati standardni oblici i procedure kako bi se osigurao ravnopravan proces i nemogućnost favorizacije.
Opštine treba da izgrade okvir dokumenata koji se odnose na proces transparentnosti i odgovornosti u javnom finansiranju NVO, uključujući i stvaranje posebnog odeljka na veb stranici.	Preporučljivo je definisati objavljivanje podataka, uzimajući u obzir obaveze transparentnosti, odgovornosti i zaštite ličnih podataka.	Na preliminarnu i konačnu listu dodati do 100 bodova, diskvalifikaciju do 50 bodova i kompletnu listu sortiranu po bodovima.

Opštine treba da prilagode dobre prakse sufinansiranja i upravljanja procesom finansiranja od strane organizacija i donatora.		Transparentnost u evaluaciji žalbi treba značajno poboljšati i uopšteno se treba definisati ciklus od prijave do objavljivanja konačnih lista.
Proces izveštavanja po opštinama, objavljivanje izveštaja u opštinama i godišnji zbirni izveštaj treba poboljšati.		Izgraditi jasan okvir za izveštavanje koji sumira podatke potrebne prema administrativnom uputstvu i priručniku. Takođe, preporučuje se da opštine osmisle metodologije za merenje rezultata postignutih javnim pozivom.
Trebalo bi poboljšati procese i kapacitete praćenja i izveštavanja u opštinama.		Opštine se trebaju podržati stručnom pomoći u procesu planiranja finansiranja NVO (preporuka GAS).
Treba se povećati transparentnost kroz objavljivanje ugovora o javnom finansiranju NVO.		Pružanje tehničke i stručne podrške pružaocima finansijske podrške za podizanje kapaciteta i praksi (preporuka GAS).
Da se razmotri pitanje finansiranja određenih usluga.		Treba se razmotriti problem plaćanja u procesu izmene zakonodavstva/regulativa i pojašnjavanje statusa implementacije (preporuka GAS).

**KOSOVO LOCAL
GOVERNMENT
INSTITUTE**

Kosovo Local Government Institute
Address: Str. Egnatia, E-9, FI-3, Nr. 17, 10000
Prishtinë, Republic of Kosovo
Tel: +381 (0) 38 522 000
Mobile: +383 (0) 44 253 835
E-mail: info@klgi-ks.com | web: www.klgi-ks.com